

EU:s strategi leder till betydande inskränkningar i Sveriges självbestämmande, även över vår energiförsörjning.

EU:s fortsatta integrationsstrategi kommer med stor sannolikhet att leda till inskränkningar på Sveriges självbestämmande bl.a. över sina egna el- och malm-/mineralresurser och därigenom även öka behovet av att konfiskera privata fastighetsägares marker.

Avtalet mellan Sverige och EU, vid inträdet, stadgar att EU har rätt att kräva viss tillhandahållande av Sverige, för EU:s försörjning.

Sverige förhandlade inte inför EU-inträdet till sig några undantag, särkrav eller övergångsregler, som inskränker på den makt EU – kommissionen erhållit genom Kol- och Stålunionen samt Romfördraget. Men EU- kommissionen kan inte utöva sin makt snabbare än medlemsstaternas regeringar tillåter och därför är det viktigt, att i Sverige debattera om den svenska staten skulle tillåta, att en övernationell instans skulle få inkräkta på Sveriges nuvarande självbestämmanderätt.

Expropriationslag (1972:719)

1 kap. Inledande bestämmelser

1 § Fastighet, som tillhör annan än staten, får tagas i anspråk genom expropriation enligt denna lag med äganderätt, nyttjanderätt eller servitutsrätt. Genom expropriation får även särskild rätt till fastighet upphävas eller begränsas, om rättigheten tillkommer annan än staten.

2 kap. Expropriationsändamålen

3 § Expropriation får ske för att tillgodose allmänt behov av elektrisk kraft eller annan drivkraft, vatten, värme eller likartad nytthet eller av att bortföra eller oskadliggöra avloppsvatten eller annan orenlighet.

Enligt egendomsskyddet i RF 2 kap. 15 § skall ingen behöva avstå från sin egendom. Men trots att äganderätten har ett grundlagsskydd finns ett flertal undantag från huvudregeln. Staten har i vissa fall rätt att genom tvångsingripande ta i anspråk fast egendom om ingripandet anses vara för det allmännas och kanske senare, även för EU:s bästa. Denna rätt kallas för expropriation.*) Detta betyder att en enskild fastighetsägare kan förlora sin egendomsrätt eller att dennes rådighet över egendomen kan bli inskränkt. Det samma gäller för de som har nyttjanderätt, bruksrätt eller servitut i området.**)

*) Bengtsson, Speciell fastighetsrätt, sidan 112.

**) Ibid sidan 115.

Europeisering av politiken för den europeiska integrationen.

Sedan slutet av 1980-talet har ett antal viktiga EU-initiativ tagits för att fördjupa den europeiska integrationen och stärka det övernationella inflyandet över vissa sektorer som bl.a. energi och mineraler. Europeiseringen av politiken är inte bara en fråga om att flytta beslutanderätt över nivåer, utan är också knuten till åter-institutionaliseringen av politiska paradigmer både på europeisk och nationell nivå. Notera, att legitimeringen till nya EU-akter har pågått och pågår trots omfattande och intensiva motstånd från en majoritet av medlemsländerna.

Globala energifrågor och svensk säkerhetspolitik - ER 2012:16. Utdrag

”Rapporten har som utgångspunkt att beskriva hur de globala händelserna påverkar Europas och Sveriges energiförsörjning och säkerhetspolitik.”

”Energisäkerhet hamnar normalt inte så ofta i fokus i debatterna om säkerhetspolitiken. Enligt traditionellt betraktelsesätt är det bara när energibrist hotar försvarsförmågan, som energifrågor anses höra till central säkerhetspolitik.”

”Energipolitiken har under senare år alltmer kommit att betraktas som en av de mer centrala uppgifterna för EU.”

Sverige sitter på betydande reserver av outbyggd vattenkraft, uran, torium, vissa kritiska mineraler och metaller samt skiffergas, som kan komma att utnyttjas / utvinnas för EU:s interna försörjning.

Enligt bedömningar finns det ca. 30 TWh outbyggd förnybar vattenkraft i Sverige. Politiska förutsättningar för utbyggnad utöver 0-5 TWh saknas ännu och stora delar av den ekonomiska utbyggnadspotentialen ligger i älvar, som är skyddade mot utbyggnad enligt lag.

Av världens urantillgångar anses 0,2 procent finnas i Sverige, samtidigt som våra tillgångar utgör ca 27 procent av Europas samlade urantillgångar.

Strategisk mineraler med höga utvinnings- eller återvinningspotentialer som anses kritisk av EU är bl.a.: ferrokisel, flusspat, titan, REE, nickel, krom, mangan, vanadin, dolomit och kalksten.

<http://resource.sgu.se/produkter/regeringsrapporter/utvinnings-och-atervinningspotential-metaller-mineral-2014.pdf>

Enligt en rapport från US Energy Information Agency (EIA) från 2013, anges att Sverige kan ha en skiffergasresurser på "Risked Gas in Place 49 (Tcf*); Technically Recoverable 10 (Tcf)", dvs. ca. 4 procent av Europas skiffergastillgång. (*Tera kubikfot). "Sweden Wet natural gas production and resources unproved wet shale gas technically recoverable resource 10 (TRR*)", dvs en sextondel av de tillgångar som beräknas finnas i Europa.. (*Terra conventional unproved wet natural gas).

<http://www.eia.gov/analysis/studies/worldshalegas/pdf/fullreport.pdf>

I september 2012 testborrade Gripen Gas efter skiffergas i Östergötland. Resultaten var positiva och den testade gasen utgjordes till 97,5 procent av metan.

Några exempel på EU-dokument och pågående EU-projekt:

Directive 2009/72/EC of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 concerning common rules for the internal market in electricity and repealing Directive 2003/54/EC

DIRECTIVE 2003/54/EC - CHAPTER I , SUBJECT MATTER, SCOPE AND DEFINITIONS

Article 1 - Subject matter and scope

"This Directive establishes common rules for the generation, transmission, distribution and supply of electricity, together with consumer protection provisions, with a view to improving and integrating competitive electricity markets in the Community. It lays down the rules relating to the organisation and functioning of the electricity sector, open access to the market, the criteria and procedures applicable to calls for tenders and the granting of authorisations and the operation of systems. It also lays down universal service obligations and the rights of electricity consumers and clarifies competition requirements."

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32009L0072>

Minerallag (1991:45)

Sveriges nuvarande Minerallag (1991:45) är en exploateringslag som utgår från ett koncessionssystem som reglerar och underlättar för eftersökandet av mineralfyndigheter. För fastighetsägaren innebär minerallagen ett stort ingrepp i dennes äganderätt och liksom för de med bruksrätt, nyttjanderätt och servitut i området vilket kan leda till / leder till, att de förlora sin rätt att nyttja / bruka marken. Något större hänsyn tas inte till deras intressen i minerallagen.

Improving framework conditions for extracting minerals for the EU

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/raw-materials/files/best-practices/sust-abridged-report_en.pdf

Proposal for the development of indicators in the area of framework conditions in order to foster the sustainable supply of raw materials in the EU, including land use planning, authorisation, permitting and related environmental issues.

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/raw-materials/files/docs/nat-ind-annex1_en.pdf

Report on National Minerals Policy Indicators Framework conditions for the sustainable supply of raw materials in the EU, february 2014. Utdrag

”the collected information provides a solid ground for further in-depth inquiries related to legal framework, information available for decision making and other purposes, land use issues related to mineral raw materials and authorisation and permitting process.”

”After collecting the last round of replies and their analysis, elements of monitoring the performance of Member States are in place. Based on the findings in this report, the indicators should be refined, still ensuring compatibility with the original set of indicators, and following enquiries should be carried out on a three-year basis. ”

http://ec.europa.eu/enterprise/policies/raw-materials/files/docs/nat-ind-raport_en.pdf

The European Innovation Partnership (EIP) on Raw Materials

<http://ec.europa.eu/eip/raw-materials/en/content/european-innovation-partnership-eip-raw-materials>

European Rare Earths Competency Network (ERECON)

http://ec.europa.eu/growth/sectors/raw-materials/specific-interest/erecon/index_en.htm

The EU gas directive Directive 2009/73/EC of the European Parliament and of the Council of 13 July 2009 concerning common rules for the internal market in natural gas and repealing Directive 2003/55/EC

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/ALL/?uri=CELEX:32009L0073>

A Horizon2020 funded EU project

”The [overall objective of MINATURA2020](#) is to develop a concept and methodology for the definition and subsequent protection of “mineral deposits of public importance” in order to ensure their “best use” in the future in order to be included in a harmonised European regulatory / guidance/policy framework. Providing a policy-planning framework that comprises the “sustainability principle” for mining like for other land uses is the key driving force behind MINATURA2020.”

Projekt Partner in Sweden : Luleå University of Technology (LTU).

<http://minatura2020.eu/introduction/>

”MINATURA2020 can make a substantial difference by progressively filling gaps in the geological knowledge of deposits in Member States. Motivated by a concept of a new Minerals Deposit Directive to be proposed by the end of the project, the currently prevalent subordinate status of minerals planning will change and will receive equal status as compared to other land use types including protection. The aim of the project will thus be to contribute towards ensuring the protection of deposits of public importance through appropriate safeguarding in the European Union.”

<http://minatura2020.eu/background/>

2015-06-26

Claes-Erik Simonsbacka